

מסכת תענית

פרק ד

א. בשלשה פרקים בשנה כהנים נושאים את כפיהן ארבע פעמים ביום, בשחרית, במוסף ובמנחה ובנעילת שערים, בתעניות ובמעמדות וביום הכפורים:

ב. אלו הן מעמדות, לפי שנאמר (במדבר כח), צו את בני ישראל ואמרם אלהם את קרבני לחמי, וכי היאך קרבנו של אדם קרב, והוא אינו עומד על גביו, התקינו נביאים הראשונים עשרים וארבע משמרות. על כל משמר ומשמר הנה מעמד בירושלים של כהנים, של לויים, ושל ישראלים. הגיע זמן המשמר לעלות, כהנים ולויים עולים לירושלים, וישראל שבאותו משמר מתכנסין לעריהן וקוראין במעשה בראשית:

ג. ואנשי המעמד היו מתעניין ארבעה ימים בשבוע, מיום שני ועד יום חמישי. ולא היו מתעניין ערב שבת, מפני כבוד השבת. ולא באחד בשבת, כדי שלא יצאו ממנוחה וענג ליגיעה ותענית וימותו.

ביום הראשון, בראשית, ויהי רקיע. בשני, יהי רקיע, ויקוו המים. בשלישי, יקוו המים, ויהי מארת. ברביעי, יהי מארת, וישרצו המים. בחמישי, ישרצו המים, ותוצא הארץ. בששי, תוצא הארץ, ויכלו השמים. פרשה גדולה, קורין אותה בשנים, והקטנה ביחיד, בשחרית ובמוסף. ובמנחה נכנסין וקורין על פיהו, בקורין את שמע. ערב שבת במנחה לא היו נכנסין, מפני כבוד השבת:

ד. כל יום שיש בו הלל, אין בו מעמד בשחרית. קרבן מוסף, אין בו בנעילה. קרבן עצים, אין בו במנחה, דברי רבי עקיבא. אמר לו בן עזאי, כך היה רבי יהושע שונה, קרבן מוסף, אין בו במנחה. קרבן עצים, אין בו בנעילה. חזר רבי עקיבא להיות שונה כבן עזאי:

ה. זמן עצי כהנים והעם, תשעה. באחד בניסן, בני ארח בן יהודה. בעשרים בתמוז, בני דוד בן יהודה. בחמשה באב, בני פרעש בן יהודה. בשבעה בן, בני יונדב בן רכב. בעשרה בן, בני סנאה בן בנימין. בחמשה עשר בן, בני זתוא בן יהודה, ועמקם כהנים ולוים וכל מי שטעה בשבטו, ובני גונבי עלי בני קוצעי קציעות. בעשרים בן, בני פחת מואב בן יהודה. בעשרים באלול, בני עדיו בן יהודה. באחד בטיבת שבו בני פרעש שגיה. באחד בטיבת לא היה בו מעמד, שהיה בו הלל וקרבן מוסף וקרבן עצים:

ו. חַמְשָׁה דְּבָרִים אָרְעוּ אֶת אַבֹּתֵינוּ בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז וְחַמְשָׁה בְּתַשְׁעָה בָּאָב. בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלְוִיחֹת, וּבִטֹּל הַתָּמִיד, וְהִבְקָעָה הָעִיר, וְשָׂרְף אֶפֹּסֶטְמוֹס אֶת הַתּוֹרָה, וְהָעֶמִיד צָלַם בְּהִיכָל. בְּתַשְׁעָה בָּאָב נִגְזַר עַל אַבֹּתֵינוּ שֶׁלֹּא יִכְנסוּ לָאָרֶץ, וְחָרַב הַבַּיִת בְּרֵאשׁוֹנָה וּבִשְׁנֵיָהּ, וְנִלְכְּדָה בֵּיתָר, וְנִחְרְשָׁה הָעִיר. מִשְׁנַכְנֵס אָב, מִמַּעֲטִין בְּשִׁמְחָה:

ז. שֵׁשֶׁת נִשְׁחַל תַּשְׁעָה בָּאָב לַהֲיוֹת בְּתוֹכָהּ, אָסוּר מִלְסַפֵּר וּמִלְכַּבֵּס, וּבַחֲמִישִׁי מִתָּרִין מִפְּנֵי כְבוֹד הַשַּׁבָּת. עָרַב תַּשְׁעָה בָּאָב לֹא יֹאכַל אָדָם שְׁנֵי תַבְשִׁילִין, לֹא יֹאכַל בָּשָׂר וְלֹא יִשְׁתֶּה יַיִן. רַבּוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר, יִשְׁנָה. רַבִּי יְהוּדָה מְחַיֵּב בְּכַפִּית הַמָּטָה, וְלֹא הוֹדוּ לוֹ חֲכָמִים:

ח. אָמַר רַבּוֹן שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל, לֹא הָיוּ יָמִים טוֹבִים לְיִשְׂרָאֵל בְּחַמְשָׁה עָשָׂר בָּאָב וּכְיוֹם הַכַּפּוּרִים, שֶׁבָּהֶן בָּנוּת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת בְּכָלִי לָבֹן שְׂאוּלִין, שֶׁלֹּא לְבִישׁ אֶת מִי שְׂאִין לוֹ. כָּל הַכֹּלִים טְעוּנִין טְבִילָה. וּבָנוּת יְרוּשָׁלַיִם יוֹצְאוֹת וְחֹלּוֹת בְּכַרְמִים. וּמָה הָיוּ אוֹמְרוֹת, בְּחֹר, שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה, מָה אֶתָּה בּוֹרֵר לָךְ. אֵל תִּתֵּן עֵינֶיךָ בְּנוֹי, תֵּן עֵינֶיךָ בַּמִּשְׁפָּחָה. שְׁקֹר הַחֹן וְהַכֵּל הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת ה' הִיא תִתְהַלֵּל (מִשְׁלֵי לֹא). וְאוֹמֵר, תָּנוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיִּהְלֹוּהָ בַּשָּׁעָרִים מַעֲשִׂיהָ. וְכֵן הוּא אוֹמֵר, צֹאֲנָה וּרְאִינָה בָנוּת צִיּוֹן בַּמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֶטְרָה שְׁעֶטְרָה לוֹ אָמוּ בְיוֹם תִּתְנַתּוּ וּבְיוֹם שְׁמַחַת לָבוֹ (שִׁיר

השירים ג). ביום חתונתו, זה מתן תורה. וביום שמחת לבו, זה בנן
בית המקדש, שיבנה במהרה בימינו. אמן:

מקור: ספריא | Powered by Sefaria.org